

УДК 378.091.2:001.891(477)

Коробченко А.А.

д.іст.н., професор, завідувач кафедри педагогіки і педагогічної майстерності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, angelinakorobchenko@gmail.com

Україна, Мелітополь

Головкова М.М.

к.пед.н., доцент кафедри педагогіки і педагогічної майстерності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, m.golovkova.61@gmail.com

Україна, Мелітополь

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

В статті представлений аналіз досвіду організації науково-дослідної роботи майбутніх вчителів. Доведено, що формування дослідницької компетентності педагогів виступає в якості однією з основних умов їх готовності до підвищення рівня пізнавальної і професійної культури, професійного саморозвитку, самоосвіти, самореалізації.

Ключові слова: дослідницька компетентність; зміст, види та форми науково-дослідної роботи; майбутній вчитель.

Постановка проблеми. Одним з провідних завдань вищої професійної освіти є залучення майбутніх педагогів до дослідницької діяльності, що дозволить не лише зберегти відомі в світі вітчизняні наукові школи, але й підготувати нове покоління дослідників, зорієнтованих на потреби інноваційної економіки знань. Однак нині в інформаційному суспільстві дослідження розглядається не лише як специфічна професійна діяльність наукових працівників, але й як невід'ємна складова частина будь-якої діяльності, як стиль життя сучасної людини. Це обумовлено тим, що спеціаліст, який володіє

дослідницькою компетенцією, вміє самостійно продуктивно аналізувати фактичну інформацію, створювати й обирати нові найбільш ефективні алгоритми, ресурси, технології. Одним із основних завдань, поставлених перед сучасним вчителем, є пошук, створення, впровадження педагогічних інновацій, спрямованих на задоволення потреб учасників освітнього процесу. Тому вчитель зобов'язаний вміти проектувати освітні програми, розробляти і використовувати інноваційні моделі, методики, технології, здійснювати пошук нових засобів і прийомів навчання, адаптувати діагностичні методики, проводити експериментальну роботу, обробляти отримані експериментальні дані, узагальнювати й поширювати свій досвід роботи, організовувати інтерактивну взаємодію з батьками та ін.

Мета роботи полягає в узагальненні досвіду організації науково-дослідної роботи майбутніх педагогів для творчого впровадження його у навчальний процес сучасних закладів вищої педагогічної освіти.

Виклад основного матеріалу. Зміст і характер науково-дослідної роботи студентів визначаються: проблематикою науково-дослідної і науково-методичної діяльності кафедр, факультетів вищого навчального закладу загалом; тематикою досліджень, що здійснюються кафедрами у творчій співпраці із виробництвом; умовами дослідної роботи студентів, наявністю бази дослідження, можливостей доступу до потрібної наукової інформації, наявністю комп'ютерної техніки, наявністю кваліфікованого наукового керівництва. Зміст і структура науково-дослідної роботи студентів забезпечує послідовність її засобів і форм відповідно до логіки і послідовності навчального процесу. Це зумовлює спадкоємність її методів і форм від курсу до курсу, від кафедри до кафедри, від однієї дисципліни до іншої, поступове зростання обсягу і складності набутих студентами знань, умінь і навичок у процесі виконання ними наукової роботи.

Науково-дослідна діяльність майбутніх педагогів здійснюється в таких напрямках: науково-дослідна робота як невід'ємний елемент навчального процесу, що належить до навчальних планів, навчальних програм і є

обов'язковою для всіх студентів; науково-дослідна робота, що здійснюється поза навчальним процесом у межах студентського науково-творчого товариства, у наукових гуртках, проблемних групах тощо; науково-організаційні заходи (конференції, конкурси, олімпіади тощо). У деяких закладах вищої освіти запроваджено спеціальне вивчення курсу з основ організації та методики проведення наукових досліджень. Окрім того, приступаючи до вивчення кожної навчальної дисципліни, викладачі на перших лекціях ознайомлюють студентів зі специфікою методів дослідження науки. Належно організована науково-дослідна робота студентів у навчальному процесі сприяє поглибленому засвоєнню навчальних дисциплін, виявленню індивідуальності, формуванню власної думки щодо конкретної дисципліни.

Залучення студентів до науково-дослідної роботи здійснюється через академічну групу. На початку навчального року на стаціонарі, під час настановчої сесії на заочно-дистанційному відділенні, в групах, на курсах і факультетах проводять бесіди, в яких надають докладну інформацію щодо запланованої наукової тематики закладу вищої освіти, факультетів, кафедр. Студент, який займається науковою роботою, відповідає лише за себе: тільки від нього самого залежить вибір теми дослідження і термін виконання роботи.

Реалізована в комплексі науково-дослідна діяльність майбутніх педагогів забезпечує розв'язання таких завдань: формування наукового світогляду студентів, оволодіння методологією і методами наукового дослідження; надання допомоги їм у прискореному оволодінні спеціальністю; розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей у розв'язанні практичних завдань; прищеплення навичок самостійної науково-дослідної діяльності; розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у своїй практичній роботі; залучення найздібніших студентів до розв'язання наукових проблем, що мають суттєве значення для науки і практики; постійне оновлення і вдосконалення своїх знань; розширення теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутнього фахівця тощо.

Науково-дослідна робота майбутніх педагогів спрямовується на розвиток системи інтелектуальних творчих якостей особистості: інтуїції (пряме бачення суті речей без обґрунтування); креативності (творче) мислення (здатність продукувати нові ідеї, гіпотези, способи розв'язання проблемних задач); творчої уяви (самостійне створення нових образів, які реалізуються в оригінальних результатах діяльності); дивергентності мислення (здатність запропонувати декілька підходів до розв'язання задачі та міняти їх, бачити проблеми, об'єкти в різних ракурсах); оригінальності мислення (своєрідність якостей розуму, способу розумової діяльності); асоціативності мислення (здатність використовувати асоціації, в т. ч. аналогії). Для науково-дослідної роботи студентів характерною є єдність цілей і напрямів навчальної, наукової і виховної роботи, тісна взаємодія всіх форм і методів роботи, що реалізується в навчальному процесі і в позанавчальний час. Це забезпечує безперервну їх участь у науковій діяльності протягом періоду навчання.

У закладі вищої освіти функціонують два основних види науково-дослідної роботи студентів: навчальна науково-дослідна робота, що передбачена навчальними планами, і науково-дослідна робота студентів, яка здійснюється під керівництвом професорсько-викладацького складу. Навчальна науково-дослідна робота студентів у межах навчального процесу є обов'язковим для кожного і охоплює майже всі форми навчальної роботи:

- написання рефератів з конкретної теми у процесі вивчення дисциплін соціально-гуманітарного циклу, фундаментальних і професійно орієнтованих, спеціальних дисциплін, курсів спеціалізації та за вибором;
- виконання лабораторних, практичних, семінарських та самостійних завдань, контрольних робіт, які містять елементи проблемного пошуку;
- виконання нетипових завдань дослідницького характеру під час різних видів практики, індивідуальних завдань;
- розроблення методичних матеріалів з використанням дослідницьких методів (спостереження, анкетування, бесіда, соціометрія тощо);

- підготовку і захист курсових і дипломних робіт, пов'язаних з проблематикою досліджень кафедр.

Згідно з навчальними планами і програмами загальноосвітніх і фахових дисциплін кожний студент повинен оволодіти процесом наукового пізнання, виконуючи протягом усього періоду навчання завдання, які поступово ускладнюються і поглиблюються. Перші етапи набуття наукового досвіду передбачають ознайомлення майбутніх фахівців з прийомами, методами, видами наукового дослідження, основними поняттями наукового апарату, правилами підбору потрібної інформації та підготовки доповідей, рефератів, рецензій та ін. На другому курсі студенти повніше ознайомлюються з фаховими напрямами роботи кафедр, беруть участь у гуртках наукової творчості студентської молоді, проблемних групах, а також особисто обирають конкретну тему для самостійної пошукової роботи. На другому, третьому курсі, крім рефератів, студенти пишуть курсові роботи з навчальних дисциплін. Вони, як правило, мають реферативний і прикладний (в окремих випадках) характер. На четвертому курсі рівень підготовленості студентів уже достатній для проведення значущих самостійних наукових досліджень, зокрема вони виконують і захищають дипломну роботу, що є підсумком всієї науково-дослідної роботи.

У навчальній науково-дослідній роботі студентів особлива роль належить підготовці курсових робіт на всіх курсах, а також дипломної роботи. Під час виконання курсових робіт студент робить перші кроки до самостійної наукової творчості. Він вчиться працювати з науковою літературою, набуває навичок критичного добору й аналізу необхідної інформації. З кожним курсом вимоги до курсової роботи помітно підвищуються і їх написання стає справжнім творчим процесом. Дипломна робота як завершальний етап навчання у вищому навчальному закладі спрямована на розширення і закріплення теоретичних знань і поглиблене вивчення обраної теми. На старших курсах багато студентів уже працюють за спеціальністю, і це впливає на вибір дипломної роботи. У такому разі, крім аналізу літератури, дипломна

робота може містити власний практичний досвід, що збагачує її наукову цінність. До науково-дослідної роботи студентів відносять також реферати з тем семінарських і практичних занять за умови, що вони написані на основі кількох десятків статей і джерел. Науково-дослідна робота студентів поза навчальним процесом є одним з найважливіших засобів формування висококваліфікованого спеціаліста. Вона передбачає участь у роботі предметних наукових гуртків; проблемних груп, секцій, лабораторій; участь у виконанні держбюджетних або госпрозрахункових наукових робіт; проведення досліджень у межах творчої співпраці кафедр, факультетів; роботу в студентських інформаційно-аналітичних і культурологічних центрах, перекладацьких бюро; рекламну, лекторську діяльність; написання статей, тез, доповідей, інших публікацій.

Предметний науковий гурток як форма науково-дослідної роботи студентів найчастіше використовується в роботі зі студентами молодших курсів. Члени наукового гуртка готують доповіді і реферати. Згодом їх заслуховують на засіданнях гуртка чи науковій конференції. Членами гуртка можуть бути студенти групи, курсу, факультету, всього навчального закладу.

Для успішного функціонування і результативної діяльності наукових студентських гуртків необхідне дотримання таких основних організаційних принципів: доцільність, добровільність, плановість, реальність тематики, різноманітність методів роботи, стабільність складу, врахування інтересів і можливостей студентів, висока наукова кваліфікація і зацікавленість викладача, спадкоємність і формування традицій в роботі, стимулювання, високий ідейно-теоретичний рівень.

Діяльність студентських наукових гуртків сприяє оволодінню спеціальністю, розширенню теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутніх спеціалістів, ознайомленню студентів зі станом розроблення наукових проблем у різних галузях науки, техніки, культури, формуванню здібностей застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, прищепленню студентам навичок ведення наукових дискусій тощо.

На організаційних зборах за вибором студентів розподіляють теми доповідей і рефератів, ознайомлюють їх зі списком основної і додаткової літератури і пропонують обміркувати план роботи. Керівник наукового гуртка повинен спостерігати за усіма студентами, допомогати їм у розробленні обраних тем. Доцільно прочитати студентам дві-три лекції про методи і способи наукового дослідження, збирання матеріалу, роботу над літературою, про користування науковим апаратом тощо. Заслуховування доповідей здійснюється за заздалегідь складеним графіком. Як правило, на одному засіданні гуртка заслуховують не більше двох виступів, щоб мати змогу детально обговорити їх, поставити запитання і отримати розгорнуті відповіді. Більша кількість доповідей важко сприймається, що спричиняє зниження активності і зацікавленості членів гуртка. Формами підведення підсумків роботи гуртка можуть бути конкурс доповідей, участь в наукових конференціях і предметних олімпіадах, круглі столи, зустрічі з ученими, а також публікації тез кращих робіт у наукових збірниках вищого навчального закладу.

Діяльність студентів у проблемних групах має багато спільного із роботою в наукових гуртках. Вона може об'єднувати студентів різних курсів і факультетів вищого навчального закладу. Об'єктом наукового дослідження може бути проблема, якою займається науковий керівник цієї групи. Перевагою такої форми є можливість дослідження обраної теми значно глибше і різнобічніше.

На наукових конференціях молоді дослідники виступають з результатами своєї наукової роботи. Це змушує їх ретельно готувати виступ, формує ораторські здібності. Кожний студент має змогу оцінити свою роботу на тлі інших і зробити відповідні висновки. Оскільки на конференціях, як правило, відбувається творче обговорення доповідей, то кожен доповідач може почерпнути оригінальні думки, ідеї. Науково-практичні конференції спрямовані на обговорення шляхів розв'язання практичних завдань. Часто їх проводять поза стінами закладу вищої освіти. Наприклад, на виробництві (в процесі проходження виробничої практики). Такі конференції сприяють встановленню

тісних зв'язків між закладом вищої освіти і підприємствами, а також формують вміння у студентів застосовувати теорію на практиці.

Художньо-творча діяльність студентів здійснюється практично в усіх вищих навчальних закладах, особливо в музичних, театральних, на творчих факультетах інститутів культури, в таких формах: робота у творчих секціях і студіях (літературній, композиції, режисури, скульптури та ін.); участь у концертах, конкурсах, виставках на рівні закладу вищої освіти, регіональному, всеукраїнському та міжнародному рівнях; виступи на радіо, телебаченні, в пресі; розроблення сценаріїв, підготовка і показ спектаклів, шоу-програм, тематичних вечорів тощо. Цей напрям забезпечує тісний зв'язок з творчими організаціями, самодіяльними колективами, закладами дозвілля, сприяє постійному вдосконаленню художньої майстерності і ефективному використанню творчого потенціалу студентської молоді.

Протягом навчання майбутні вчителі виконують різні за своїм характером, рівнем складності та змістом наукові роботи: реферати, курсові, дипломні, доповіді. Найпростішою формою наукової роботи є реферат. Оглядовий реферат містить огляд і аналіз певного кола наукових джерел, а пошуковий - висвітлює певну інформацію і має елементи самостійного пошуку. Робота над рефератом спрямована на формування у студентів уміння аналізувати, зіставляти та узагальнювати різні підходи, погляди, конкретний матеріал; розкривати своє ставлення до досліджуваних проблем, робити на цій основі правильні обґрунтовані висновки. Метою написання рефератів є розширення кругозору студентів та поглиблення їх знань з предмета; розвиток основних практичних умінь наукової роботи (дослідницькі вміння, вміння знаходити спеціальну літературу і працювати з нею, складати список використаних джерел і оформляти опрацьований матеріал); формування наукових умінь; оволодіння стилем наукового мовлення та етикою наукового диспуту.

Самостійним дослідженням на основі здобутих знань із курсу основної фахової дисципліни, що передбачає певний науково-теоретичний та

практичний досвід студента, є курсова робота. За своїм змістом вона повною мірою відповідає науково-методичному пошуку, тому не може обмежуватися реферуванням наукових джерел, а має містити елементи нових знань та експериментального досвіду. Дипломна робота є підсумком навчальної та науково-практичної діяльності студента за період навчання у закладі вищої освіти. Це комплексна форма контролю досягнутого студентом кваліфікаційного рівня, яка відповідає позиціям професіо-грами спеціаліста певного профілю. Доповідь - це усний виклад самостійно опрацьованої теми за навчальними посібниками, спеціальною літературою та іншими джерелами. Різновидом доповідей є невеликі (3-5 хв.) повідомлення про найцікавіші факти в даній галузі. Метою наукової доповіді є формування у студентів вміння пов'язувати теорію з практикою, користуватися літературою, статистичними даними, популярно викладати складні питання, триматися перед аудиторією. Студенти отримують також завдання виступити із запитаннями, коментарями до доповіді, а згодом оцінити її. Досконалі доповіді подаються на конкурси студентських робіт.

Загальновідомо, що в професійній діяльності вчителя й раніше виділялась дослідницька функція, але сучасні реалії вимагають цілеспрямованого розвитку дослідницької компетентності майбутніх і практикуючих педагогів. Дослідницьку компетентність педагога визначають як інтегративну характеристику особистості, що передбачає володіння методологічними знаннями, технологією здійснення дослідницької діяльності, визнання їх цінності і готовність до їх використання в професійній діяльності.

Розвиток дослідницької компетентності прямо пов'язаний з формуванням дослідницької діяльності. Так, В. Сластьонін підкреслює, що структурні компоненти дослідницької компетентності і дослідницької діяльності повинні співпадати, а дослідницькі уміння є складовими моделі дослідницької компетентності педагога. В дослідницькій діяльності психологи виділяють три складові, які узгоджуються з факторами розвитку дослідницької компетентності.

По-перше, дослідницька діяльність людини обумовлена принципом природовідповідності і біологічними передумовами, що окреслюються такими термінами як дослідницька активність, дослідницьке реагування, дослідницька поведінка. Ці передумови обґрунтовують допитливість людини, спонтанне, неусвідомлюване дослідження-пізнання оточуючого світу, властиві будь-якій людині. По-друге, формуванню дослідницької діяльності сприяють соціальні умови розвитку. До таких умов відносяться соціокультурні, освітні контексти, що сприяють (або гальмують) перетворенню дослідницької поведінки в дослідницьку діяльність. Для нинішнього часу як раз характерні створення стимулюючих умов оновлення якості професійної діяльності педагога, модернізації підготовки педагога в умовах розвитку сучасної освітньої установи. По-третє, розвиток дослідницької діяльності визначається внутрішньою дослідницькою позицією – сформованою здатністю особистості долати пізнавальні утруднення, виявляти проблеми, активно й конструктивно реагувати на проблемну ситуацію, вибудовувати дослідницьке ставлення до пізнання світу, життя, самого себе. Названі складові розглядаються як основа для виділення відповідних напрямів розвитку дослідницької компетентності педагога. Даними напрямками є: розвиток мотивації до здійснення дослідницької діяльності в сфері освіти; вивчення методологічних основ дослідницької діяльності; організація власної професійної дослідницької діяльності. Розглянемо їх детальніше.

Психологи (Л. Виготський, Я. Пономарьов, П. Підкасистий) стверджують, що наявність внутрішньої мотивації є стартовим моментом у дослідженні. Інтерес має об'єктивно-суб'єктивні основи. Він не виникає до того, що не має для людини сенсу, значущості, інтерес пов'язаний з ціннісними орієнтаціями. Результати досліджень свідчать про те, що розвиток інтересу до дослідницької діяльності, насамперед, пов'язаний з формуванням потреби в постановці пізнавальних завдань і їх самостійного рішення. Суттєвим при цьому є створення в освітньому закладі творчої дослідницької атмосфери, ціннісного ставлення до дослідницької роботи педагога, зміни його настрою,

підвищення його дослідницької активності. Як свідчать дані досліджень, для педагогів, які включились до дослідницької діяльності характерний розвиток внутрішньої пізнавальної мотивації, інтерес до форми й змісту дослідження. Це проявляється в позитивній зміні ставлення до пошукової, дослідницької роботи в професії вчителя; в зникненні страху перед необхідністю оновлення якості професійної діяльності вчителя; в переносі дослідницької позиції у самостійну професійну діяльність педагога; у задоволенні своєю професійною діяльністю.

Другим напрямом формування дослідницької компетентності педагогів дослідники виділяють вивчення методологічних основ дослідницької діяльності. Цей напрям реалізується пріоритетно в психолого-педагогічній підготовці студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Для реалізації даного напрямку передбачені спеціальні дисципліни, покликані забезпечити умови для активізації пізнавальної діяльності студентів і формування в них досвіду дослідницької діяльності в ході рішення прикладних завдань, специфічних для галузі їх професійної діяльності. Наприклад, «Методологія наукових досліджень в галузі». Для практикуючих вчителів розробляються освітні програми, проводяться тематичні лекції, семінари, майстер-класи, тренінги, на яких педагоги отримують уявлення про дослідницьку діяльність як інструмент наукового пізнання, знайомляться зі змістом, структурою, характеристиками дослідницької діяльності, особливостями проведення психологічних, педагогічних, методичних досліджень, емпіричними і теоретичними методами дослідження.

Третій напрям формування дослідницької компетентності педагогів пов'язаний з організацією і веденням власної професійної дослідницької діяльності. Реалізація даного напрямку, як правило, ініціюється зовнішніми факторами. Для студентів - програмою проходження виробничої практики, створенням курсових проектів, написанням випускної кваліфікаційної роботи. Для практикуючих вчителів - необхідністю атестації, підвищення кваліфікації або управлінськими рішеннями адміністрації освітнього закладу, в якому працює педагог. В межах освітньої програми або курсової підготовки педагогів

можуть бути запропоновані спеціальні дослідницькі завдання, які моделюють професійні педагогічні задачі вчителя.

Виділені напрями розвитку дослідницької компетентності педагога тісно взаємопов'язані між собою, крім того, найбільший ефект досягається при їх комплексній реалізації. Очікуваними результатами розвитку дослідницької компетентності педагогів при цьому є: ціннісне ставлення до дослідницької діяльності; розвинута мотивація до здійснення дослідницької діяльності в професійній галузі; уявлення про зміст і структуру дослідницької діяльності як метод пізнання; знання загальних принципів підготовки повідомлень і публікацій про хід і результати дослідження; уміння виявляти актуальні проблеми досліджень в сфері освіти, здійснювати цілепокладання, підбирати завдання для реалізації поставленої мети; уміння застосовувати теоретичні і емпіричні методи дослідження в професійній галузі; уміння усно й письмово представляти результати дослідження; уміння відбирати інформаційні ресурси для супроводження дослідження; функціональна й особистісна готовність самостійного дослідницького набуття об'єктивно або суб'єктивно нових знань в галузі освіти.

Висновки. Організація навчально-дослідної роботи студентів є важливим чинником підвищення ефективної професійної підготовки майбутнього фахівця у вищому навчальному закладі передовсім тому, що передбачає індивідуалізацію навчання, дає змогу реалізовувати особистісно орієнтоване навчання, розширює обсяг знань, умінь та навичок студентів, сприяє формуванню активності, ініціативи, допитливості, розвиває творче мислення, спонукає до самостійних пошуків. Формування дослідницької компетентності педагогів виступає в якості однією з основних умов їх готовності до підвищення рівня пізнавальної і професійної культури, професійного саморозвитку, самоосвіти, самореалізації.

Література

- 1. Сутність та зміст поняття «дослідницька компетентність» / М. С. Головань, В. В. Яценко // Теорія та методика навчання*

- фундаментальних дисциплін у вищій школі: збірник наукових праць. Випуск VII. – Кривий Ріг : Видавничий відділ НМетАУ, 2012. – с. 55-62.*
2. *Карпова Л. Г. Формування професійної компетентності вчителя загальноосвітньої школи: Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / Харківський держ. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. – Харків, 2004. – 20 с.*
 3. *Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи - МОН України / упоряд. Л. Гриневич, О. Елькін, С. Калашнікова та ін. – 2016. – 36 с.*
 4. *Пехота О. М. Основи педагогічних досліджень: навч. посіб. / О. М. Пехота, І. П. Єрмакова. – 2-е вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2013. – 287 с.*
 5. *Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. - № 37-38.*
 6. *Семакова Т. О. Науково-дослідницька робота як шлях формування професійної компетентності викладача / Т. О. Семакова, Сіліщенко О. П. // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. – 2012. – Вип. 1. – С. 124-127.*

References

Коробченко А.А.

д.іст.н., професор, завідувач кафедри педагогіки і педагогічної майстерності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, angelinakorobchenko@gmail.com

Україна, Мелітополь

Головкова М.М.

к.пед.н., доцент кафедри педагогіки і педагогічної майстерності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, m.golovkova.61@gmail.com

Україна, Мелітополь

Попелешко Ю.І.

к.пед.н., доцент кафедри педагогіки і педагогічної майстерності
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана
Хмельницького, yuliaropeleshko@gmail.com

Україна, Мелітополь

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

В статті представлений аналіз досвіду організації науково-дослідної роботи майбутніх вчителів. Доведено, що формування дослідницької компетентності педагогів виступає в якості однією з основних умов їх готовності до підвищення рівня пізнавальної і професійної культури, професійного саморозвитку, самоосвіти, самореалізації.

Key words: дослідницька компетентність; зміст, види та форми науково-дослідної роботи; майбутній вчитель.